

РЕШЕНИЕ

№ 30942

гр. София, 04.08.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 64 състав, в
публично заседание на 07.07.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Калинка Илиева

при участието на секретаря Розалия Радева, като разгледа дело номер **5954** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145-178 от Административно-процесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл. 87 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ).
Образувано е по жалба на А. А. Д. - гражданин на С., ЛНЧ: [ЕГН], срещу решение № 633/26.3.2026 г. на Председателя на Държавната агенция за бежанците /ДАБ/ при Министерски съвет, с което е отказано предоставяне на бежански и хуманитарен статут.
Жалбоподателят иска отмяна на решението. Твърди, че решението е незаконосъобразно, необосновано, постановено в грубо нарушение на материалния закон, при съществени процесуални нарушения и в пълен разрез с практиката на Съда на Европейския съюз, Европейския съд по правата на човека и задълженията на Република България по Директива 2011/95/ЕС. Твърди, че въпреки ясните съдебни указания дадени с Решение № 39512 от 27.11.2025г. на АССГ, с което е отменено предходно решение на ДАБ за недопускане на последващата му молба за закрила, ДАБ постановил обжалвания отказ, като се позовава на избирателно подбрана информация за „подобrena ситуация“ и завръщания в С.. Твърди, че административният орган напълно е игнорирал актуалните данни от множество авторитетни международни източници, които сочат, че към настоящия момент провинция Д. ез-З. е най-нестабилната и фрагментирана провинция в С., с най-висок брой инциденти, свързани със сигурността. Налице са ежедневни нападения, активни терористични клетки, тежка хуманитарна криза с липса на достъп до основни услуги и системни нарушения на човешките права, включително произволни арести и задържания. Излага доводи, че в решението има липса на пълно, обективно и всестранно изясняване на фактите. В нарушение на чл. 35 и чл. 36 от АПК и чл. 73 от ЗУБ органът не е извършил индивидуална преценка на случая на жалбоподателя. В

нарушение на чл. 59, ал. 2, т. 4 от АПК и установената съдебна практика (Постановление № 16/1975 г. на Пленума на ВС), актът не съдържа мотиви по всички негови твърдения. Неправилно приложение на чл. 8, ал. 5, т. 5 от ЗУБ (статут на бежанец), ДАБ формално е отхвърлила риска от принудителна мобилизация, защото не е представил индивидуална повиквателна. Твърди, че неявилите се подлежат на произволно задържане и директно изпращане в тренировъчни лагери. Този риск от наказание за отказ от военна служба в недържавна въоръжена група представлява преследване по смисъла на закона. Неправилно приложение на принципа за „вътрешна закрила“ (чл. 9, ал. 5 от ЗУБ). Органът не е анализирал дали за него е възможно, безопасно и разумно да се установи в друга част на С.. Излага доводи, че най-новите данни от февруари до април от 2026 г. (Публична информация от множество известни информационни източници, съобщаващи за военните действия в С. и Справки на ДАБ) потвърждават, че ситуацията в Д. А. и североизточна С. продължава да бъде изключително нестабилна. Счита, че рискът за жалбоподателя е реален, актуален и индивидуализиран. С оглед на реалния риск от принудителна мобилизация, безогледното насилие в Д. ез-3. и общата нестабилност, връщането му в С. би го изложило на опасност от тежки посегателства.

В представени писмени бележки излага допълнителни съображения за незаконосъобразност на оспореното решение. Твърди нищожност на акта поради неизпълнение на задължителни указания на съда. Счита за съществено нарушение на правото на защита и на правото на ЕС - непредставяне на аудиозапис от интервюто.

Ответникът - Председателят на Държавната агенция за бежанците при Министерски съвет счита издадения административен акт за правилен и законосъобразен.

В писмен отговор излага доводи за неоснователност и недоказаност на обжалваното решение и моли съда да отхвърли оспорването. Твърди, че в обжалваното решение са преценени всички правно значими факти, свързани с личното положение на жалбоподателя и с държавата му по произход – С.. Сочи, че обективизираните в решението на органа мотиви са подробни, ясни и кореспондиращи на приложените правни норми. Решението на административния орган е резултат от сериозен и задълбочен анализ, на взето под съображение на всички факти и обстоятелства. Счита, че правилни и обосновани са изводите на административния орган, че в бежанската история на чужденеца не са налице субективни и обективни елементи на предвиденото в понятие „основателно опасение от преследване“. Счита, че след направен анализ на всички доказателства и твърдения се установява, че по преписката няма данни животът на жалбоподателя да е бил в опасност, както и спрямо него да са предприемани каквито и да било действия, които основателно да предизвикат основателни опасения от преследване или опасност от тежки посегателства по смисъла на ЗУБ. С тези аргументи иска от съда да отхвърли оспорването и да потвърди решението като правилно и законосъобразно.

Съдът, като взе предвид събраните по делото доказателства, счита, че се установява следната фактическа обстановка:

Началото на разглежданото производство е поставено с молба вх. № 2833/10.12.2025 г. на РПЦ - Х. до председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет.

Установява се, че жалбоподателят е [дата на раждане] в С., [населено място], обл. Д. А., гражданин на С., арабин по народност, вероизповедание мюсюлманин - сунит, семейно положение - женен, ЛНЧ [ЕГН]. Личните му данни са установени въз основа на подписана декларация по чл. 30, ал. 1, т. 3 от ЗУБ.

Молителят разказва в личното си интервю, в процедурата по предоставяне на закрила по първата молба за международна закрила, вх. № 2659 от 21.08.2024 г. на РПЦ - [населено място], че не членува в политическа партия, не е бил заплашван, не му е оказвано насилие, не е бил арестуван,

съден или осъден, не е имал проблеми на етническа и религиозна основа. Мотивира напускането си на С. с войната, с опасението да не бъде мобилизиран и липсата на условия за нормален живот. По тази молба за закрила Председателят на ДАБ - МС е взел решение № 413 от 13.01.2025 г., с което на А. А. Д. е отказано предоставянето на статут на бежанец и хуманитарен статут, на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 във връзка с чл. 8 и на основание чл. 75, ал. 1, т. 4, във връзка с чл. 9 от ЗУБ.

Решението е връчено лично на 21.01.2025 г. и е обжалвано пред АС- Хасково, който със свое решение № 1846 от 28.02.2025 отхвърля жалбата на молителя като неоснователна; решение № 413 от 13.01.2025 г. е влязло в законна сила.

А. А. Д. подава последваща молба за закрила, вх. № КП-01- 4618 от 30.05.2025 г. на ДАБ - МС, с която мотивира желанието си с твърдението, че не може да се завърне в С., защото обстановката там продължавала да бъде тежка. Чужденецът представя като писмени доказателства в подкрепа на своите твърдения, доклад на „А. И.“, в който се казва, че премахването на режима на А. не е лишен от рискове и все още не било ясно кой контролира съответните региони.

По тази молба интервюиращ орган на ДАБ - МС е взел решение № 42 Х от 16.06.2025 г., с което, същата не се допуска до производство за предоставянето на международна закрила. Решението е връчено лично на упълномощен представител на 01.07.2025 г. и е обжалвано пред Административен съд - София - град. Съдът със свое решение № 39512 от 27.11.2025 г., постановено по адм.д. № 7522/2025 г. отменя горесцитираното решение на интервюиращ орган на ДАБ - МС и изпраща преписката на ДАБ за ново произнасяне по молбата. В мотивите си съдът посочва, че при изследване на обстоятелствата, касаещи положението на страната на произход липсват данни от конкретната обстановка в област Д. А. и не е била обсъдена информацията от всички източници на които се е позовавал.

В тази връзка, с докладна записка рег. № УП 34069 от 01.12.2025 г. на старши юрисконсулт в ДАБ-МС, РПЦ-Х. са дадени указания за регистриране на А. А. Д. и провеждане на производство по предоставяне на международна закрила, като се разгледа молбата му за закрила, вх. № КП-01-4618 от 30.05.2025 г. на ДАБ при МС и се спазят правилата за провеждане на производство по общия ред.

В проведеното с чужденеца интервю, / Протокол от интервю Рег. № УП 34069 от 10.12.2025 г., приложен по преписката/ той разказва, че е роден в [населено място], обл. Д. А., през 2017 г. се е преместил да живее в [населено място], обл. Д. А., откъдето на 15.07.2024 г. е напуснал Сирийската арабска република. Посочва, че от С. през Република Турция е пътувал с автобус до [населено място], където е пребивавал около три седмици. От И. до граничната зона се е придвижил с помощта на трафикант, след което на 07.08.2024 г. е преминал незаконно държавната граница, използвайки стълба над граничното съоръжение. Като причини за напускане на страната по произход сочи продължаващия въоръжен конфликт, липсата на сигурност и отсъствието на нормални условия на живот за него и семейството му. Твърди, че е бил издирван с цел мобилизация както от редовната армия, така и от кюрдските въоръжени формирования и организацията ДАЕШ. Посочва, че представители на ДАЕШ системно са упражнявали натиск върху населението с искания за парични средства, като при отказ са извършвали убийства. Посочва, че има брат в Република България, пристигнал след него, като и двамата са напуснали С. поради риск от мобилизация. Има и брат в Федерална република Германия, който има предоставен статут там. Твърди, че в обл. Д. А. липсват елементарни условия за живот, включително функциониращи болници, училища, както и достъп до храна и питейна вода. По негови данни сигурността в страната е силно влошена, значителна част от населените места са разрушени, а голяма част от населението живее в палаткови лагери. [населено място] бил почти

изцяло разрушен. Изразява опасения от мобилизация от страна на кюрдските формирования, както и от дейността на т.нар. „спящи клетки“ на ДАЕШ, извършващи нападения срещу новите власти и кюрдските сили.

Настоящият състав намира, че протоколът относно проведеното интервю следва да бъде ценен като доказателство, относно удостоверените в него факти, доколкото той е официален свидетелстващ документ и не бе оспорен от страните по съответния процесуален ред.

Независимо от това, както бе отбелязано от съда и в проведеното на 7.7.2026 г. съдебно заседание, дори и да се приеме, че в него не са отразени в пълнота всички изявления на жалбоподателя – така, както се твърди от неговия пълномощник, което е различно от оспорването на документа относно удостоверените факти, на жалбоподателя бе дадена възможност, в присъствието на преводач, да отрази в пълнота своята бежанска история, в открито съдебно заседание. Т.е., дори и да се приеме, че е налице процесуално нарушение, то с него не би било накърнено правото му на защита.

Безспорно записът от проведеното интервю е важен, съобразно изложената от пълномощника на жалбоподателя в писмените бележки значимост. Но, с оглед формиране на вътрешното убеждение на съда и предвид това, че именно съдът проверява фактите по делото и се произнася със съдебно решение, вкл. и при съобразяване на фактите при условията на чл. 142, ал. 2 АПК, не би следвало на протокола да се придаде тежест по-голяма от тази, която му е дала по закон. А именно – възможността за достъп до записа от протокола е даден именно с оглед преценка изложеното от бежанеца, вкл. и относно грешки и разминавания в превода. Същевременно, доколкото бежанецът се е явил в съдебно заседание, на което присъства преводач, пред съдебен състав, настоящият състав намира, че това е достатъчно за формиране на вътрешно убеждение относно бежанската история.

А. А. Д. заявява, че не е имал проблеми на етническа или религиозна основа. Посочва, че през 2011 г. е бил задържан по погрешка, без впоследствие да бъде съден или осъждан. Към момента на интервюто семейството му пребивава в [населено място], обл. Д. А., майка му - в [населено място], обл. Д. А., а трима негови братя и шест сестри се намират в [населено място] и [населено място].

В съдебно заседание от 7.7.2026 г. жалбоподателят посочи, че имал заплахата от кюрдските организации, а сега от ИДИЛ. Кюрдите се изтеглили и дошли сегашните, които са от ислямска държава. Неговото семейство отишло в Д., после в Й.. Миналата седмица имало 4 взрива в Д., убили много хора, няма никаква сигурност. С ИДИЛ проблемът е, че искат сирийците да се подчиняват на тях, който е бил с бившата власт, партиен член, работил е с бившата власт, ликвидират го, защото е работил със старата власт, всеки ден почти има убити хора, трупове по улиците, освен това по ислямското право налагат плащане на зекят – данък. Домът му е разрушен, семейството му е в Й.. Те са там от несигурност, от заплахата.

На река Е. неговото семейство били кюрди, другият бряг на реката, а жалбоподателят бил от другата страна към правителството; мобилизирали млади кюрди, араби и затова казал, че тогава имало проблеми между кюрдите и правителството, а от ИДИЛ също мобилизирали младите момчета.

Подал е молба за закрила, защото в страната тогава е имало гражданска война, терористични организации навсякъде.

В Д. ал 3. няма кюрди, но ако отиде в градовете с кюрдите, ще го съдят, защото неговите роднини са кюрди. Не е добре и икономическото положение. Разстоянието между мястото, където е живял и мястото, където има кюрдски въоръжени сили е 50 -100 км, защото не е по права линия, около сто километра.

Кюрдските въоръжени сили пращат групировки, няколко души да отиват границата към „нашите“, останали и техни привърженици, които не са доволни от властта и създават проблеми на местното население.

Когато дошъл в България – имал сведения от семейството му, че кюрдските военни сили са го издирвали, но семейството напуснало областта, има взривове, групировки на Б., на кюрди, на Идил.

Има информация за лична заплаха срещу него и на интервюто казал за такава.

За преценката на основателността на подадената молба за международна закрила са изготвени справки на дирекция „Международна дейност“ в ДАБ при МС за изясняване на актуалната обществено-политическа обстановка в С..

С обжалваното в настоящото производство решение на председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет е отказано предоставянето на статут на бежанец и хуманитарен статут, на основание чл.75, ал.1, т.2 и т.4, във връзка с чл.8 и чл.9 от ЗУБ. Административният орган е приел, че:

-не са налице материално-правните предпоставки за предоставяне на статут на бежанец на кандидата, тъй като той не е аргументирал наличието на основателни опасения от преследване по изброените в чл.8, ал.1 от ЗУБ причини: раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група, поради което не са налице субективният и обективният елемент за прилагане на цитираната правна норма.

-изложени са доводи за липса на основания за предоставяне на хуманитарен статут по смисъла на чл.9 от ЗУБ, тъй като жалбоподателят не прави твърдения за „смъртно наказание“ или „екзекуция“, а предвид установената фактическа обстановка се приема, че той не е бил принуден да напусне страната по произход поради реална опасност от изтезание, нечовешко или унижително отнасяне или наказание.

При така установената фактическа обстановка, съдът намира от правна страна следното:

Оспореният административен акт е издаден от компетентен орган, в предвидената в закона писмена форма.

По твърденията на жалбоподателя за нищожност. В случая намира, че не са налице предпоставките по чл. 177, ал. 2 АПК, доколкото за това е необходимо да бъде направен извод, че е постановен акт в противоречие с влязло в сила решение на съда.

Както бе посочено по-горе, с решението на АССГ, постановено по адм.д. № 7522/2025 г. , влязло в сила на 27.11.2025 г., е прието, че административният орган е формирал мотиви по съществуването, след като е направил подробен анализ защо не са налице предпоставките по чл.8 и по чл.9 от ЗУБ. Ответникът, макар да е счел, че не следва да допуска молбата до производство до закрила, я е разгледал същата по същество - само въз основа на фактите от доклада си. Прието е, че са налице предпоставки, доколкото има нови данни за страната по произход, молбата да се разгледа по същество, като е прието, че е допустима. Допуснатото нарушение е прието за съществено и се отразява върху законосъобразността на акта.

Настоящият състав намира, че са изпълнени указанията на съда, доколкото с докладна записка рег. № УП 34069 от 01.12.2025 г. на старши юрисконсулт в ДАБ-МС, РПЦ-Х. са дадени указания за регистриране на А. А. Д. и провеждане на производство по предоставяне на международна закрила, като се разгледа молбата му за закрила, вх. № КП-01-4618 от 30.05.2025 г. на ДАБ при МС и се спазят правилата за провеждане на производство по общия ред. Проведено е такова производство – по общия ред; обсъдена е актуалната обстановка в страната по произход. Ето защо следва да се направи извод, че не е налице нищожност при наличие на предпоставките по чл. 177, ал. 2 АПК.

Не са допуснати съществени нарушения на административно-производствените правила, предвидени в ЗУБ. На оспорващия е разяснена процедурата, по която се подават и разглеждат молби за закрила, проведено е интервю с кандидата на разбираем от него език. При обсъждане на представените доказателства не са допуснати процесуални нарушения. Решението е издадено при правилно тълкуване и прилагане на материалния закон. Статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който основателно се страхува от преследване поради своята раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическо мнение и/или убеждение, намира се извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея. Съгласно чл.8, ал.4 от ЗУБ „преследване“ е нарушаване на основните права на човека или съвкупност от действия, които водят до нарушаване на основните права на човека, достатъчно тежки по своето естество и повтораемост.

В разглеждания случай жалбоподателят не излага твърдения, че е бил преследван по изложените по-горе причини. От установените по делото факти не може да се направи извод, че подобни обстоятелства са го мотивирали да напусне страната, т.е. към датата на приключване на устните състезания /чл. 142, ал. 2 АПК/ не може да се направи извод, че за жалбоподателя съществува основателен страх от преследване по описаните по-горе критерии, вкл. и поради описаните в жалбата факти.

Това е така, доколкото се установява, че жалбоподателят не е бил преследван лично на религиозна или етническа основа. В съдебно заседание изложи твърдения, че действително е имало военни действия, но те са били на около 50-100 км. Неговото семейство е в Й.. Имало е сведения, че е издирван /но не уточнява нито защо, нито от кого, нито поради какви причини; същото следва да се посочи и относно твърденията, че е бил задържан за два месеца/, като доколкото към датата на даване на обясненията твърди, че семейството е в Й., то те не биха могли да кажат дали е издирван в страната по произход, нито ако е така – поради какви причини.

Предвид изложеното следва да се направи извод, че не се установява лично жалбоподателят да е бил подложен на преследване по смисъла, посочен по-горе. Не се сочат, нито се доказват обстоятелства, въз основа на които да се направи извод в тази насока.

По отношение на възможността за мобилизация. Нежеланието да тбива военна служба не би могло да е основание за предоставяне на статут. Следва да се съобрази и това, че след падане на режима на Б. А., вероятността от такава е сведена до минимум, поради което не може да се приеме, че има опасност жалбоподателят да бъде подложен на мобилизация именно от тази власт. Същевременно задължението за отбиване на военна служба, само по себе си, не е основание за предоставяне на статут.

На съда е служебно известно, че съгласно Указ на президента № 30/2007, сирийските младежи могат да заплащат такса за освобождаване от задължителната военна служба и да не бъдат призовани отново. Същевременно мъжете на възраст между 18 г. и 42 г., които са пребивавали извън С., също могат да заплатят такса, за да бъдат освободени от военна служба, като такава възможност е налице и за лицата над 42 г. възраст, които не са били отбили редовната военна служба. В случая, за чуждия гражданин е налице възможност да

бъде освободен от военна служба.

Същевременно, съгласно Глава V, §167-168 от Наръчника по процедури и критерии за определяне на статут на бежанец, издаден от Службата на ВКБООН, „в страни, където военната служба е задължителна, неизпълнението на това задължение често е наказуемо по закон. Наказанието в различните страни е различно и обикновено не се счита за преследване“. Опасенията от преследване и наказание за дезертиране или опит за бягство от военна служба, сами по себе си, не представляват основателни опасения от преследване по смисъла на дефиницията. Изразеното от чуждия гражданин твърдение, че е възможно да бъде мобилизиран не е съпътствано от други значими за него мотиви да напусне страната си по произход.

Вероятността да бъде мобилизиран не обосновава автоматично наличието на реална заплаха от преследване. Следва да бъде установено наличието на предпоставките на чл. 8, ал. 5, т. 5 ЗУБ, предвиждащ че действия по преследване могат да бъдат не хипотетичната възможност/опасност от мобилизация, а именно:

5. наказателно преследване или наказания за отказ да бъде отбита военна служба в случай на военни действия, когато военната служба би предполагала извършването на престъпление или на деяние по чл. 12, ал. 1, т. 1-3;

В процесния случай нито се навеждат, нито се установяват такива факти.

Ето защо настоящият състав, като извърши съвкупна преценка фактите в изложената от жалбоподателя бежанска история, счита, че не се установява наличието на предпоставките за предоставяне статут на бежанец. Не може да се приеме, че са налице предпоставките на чл. 8, ал. 1 ЗУБ, а именно – наличие на преследване, което да е от такова естество, че да има за последица нарушаване на основни права на човека или съвкупност от действия, които водят до нарушаване на основните права на човека, достатъчно тежки по своето естество и повторяемост. В конкретния случай, не може да се направи извод, че това преследване покрива фактическия състав на чл. 8, ал. 4 ЗУБ относно изискването за достатъчно тежко преследване по своето естество и повторяемост. Ето защо съдът намира, че не може да се направи безспорен и категоричен извод, че спрямо кандидата е осъществено преследване по смисъла на чл.8, ал.4 от ЗУБ. Така установеното не попада в предметния обхват на предпоставките на чл. 8, ал. 1 ЗУБ.

По отношение на извода за липсата на основания за прилагане на хуманитарен статут по чл.9 от ЗУБ, съдът намира, че решението е издадено при правилно прилагане на материалния закон.

Съгласно чл.9, ал.1 от ЗУБ, хуманитарен статут се предоставя на чужденец, принуден да напусне или да остане извън държавата си по произход, тъй като в тази държава е изложен на реална опасност от тежки посегателства – смъртно наказание или екзекуция, изтезание или нечовешко или унижително отнасяне, или наказание, тежки и лични заплахи върху живота или личността му като гражданско лице поради насилие в случаи на вътрешен или международен въоръжен конфликт. Разпоредбата на чл.9, ал.2 от ЗУБ предвижда, че тежките посегателства могат да възникнат от действия или бездействия на държавен орган или организация, на която държавата не може или не желае ефективно да противодейства. По силата на чл.9, ал.8 от ЗУБ хуманитарен статут може да бъде предоставен и по други причини от хуманитарен характер, както и поради причините,

посочени в заключенията на Изпълнителния комитет на Върховния комисар на Организацията на обединените нации за бежанците.

Правилно административният орган е приел, че няма основания да се приеме, че жалбоподателят е напуснал С. поради реална опасност от смъртно наказание или екзекуция – обстоятелства, визирани в чл. 9, ал. 1, т. 1 от ЗУБ. Срещу него не са били предприети такива действия от официалните власти или от конкретна групировка, която държавата не е в състояние да контролира. Твърдения за обстоятелства от характера на тези по чл. 9, ал. 1, т. 2 - изтезание, нечовешко или унижително отнасяне, или наказание, молителят не е направил.

По отношение на предпоставките по чл. 9, ал. 1, т. 3 ЗУБ: тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт.

При изследване на териториалния обхват и степента на насилие в С. следва да се обсъдят представените по делото справки. Установява се, че страната е разделена на четири зони на влияние. Фронтите зони между тях са повече или по-малко консолидирани.

Следва да се съобрази справка с вх. № МД – 02 – 132 от 02.04.2026г. на Дирекция „Международна дейност“ при ДАБ (л. 471 по делото) относно С., справка с вх. № МД – 02 – 229 от 15.06.2026г. на Дирекция „Международна дейност“ при ДАБ (л. 477 по делото) относно С., справка с вх. № МД – 02 – 241 от 25.06.2026г. на Дирекция „Международна дейност“ при ДАБ (л. 491 по делото) и справка с вх. № МД – 02 – 248 от 30.06.2026г. на Дирекция „Международна дейност“ при ДАБ (л. 502 по делото). От изложеното в справките се установява, че има данни за инциденти във връзка със сигурността в С., но няма данни, че насилието в тази държава е безогледно и повсеместно на цялата територията на страната, респективно достигнало такова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилно лице, върнато в съответната страна или регион, поради самия факт на присъствието си на тяхна територия се излага на реална опасност.

В тях е описано положението със завърналите се бежанци в С.. В бюлетин на Върховния комисариат за бежанците на ООН (ВКБООН) от 27 март 2026 г. се посочва, че общият брой на завърналите се в С. лица от 8 декември 2024 г. насам достига 1 563 898 души. От средата на месец март 2026г. ВКБООН и партньорите му разширяват подкрепата си в лагера А., където се извършва регистрация на ниво домакинство.

Въпреки, че С. продължава да бъде класифицирана като „несвободна“ според годишния доклад на Freedom House, публикуван в края на март месец 2026 г., страната едновременно с това регистрира най-голямото подобрение в световен мащаб през 2025 г. в сравнение със същия период на предходната 2024 г.

След подписването на споразумението на 29 януари 2026 г. между преходното правителство и Сирийските демократични сили (ЗОР), на 9 май 2026 г. четвърта група се завръща в А. като част от организирана програма за връщане, включваща около 1200 семейства. Според медиен репортаж, цитиращ информация от провинция А., съществуващите спешни жилища - някои от които междувременно стоят празни - се предоставят на тези, които вече нямат дом в А..

На 9 май 2026 г., за първи път от повече от 15 години, сирийското Министерство на

комуникациите и информационните технологии провежда тестово плащане с MasterCard и Visa от С.. Министерството също така обявява стартирането на местна платежна система, наречена Raumea, която е свързана с глобални платежни мрежи и улеснява банковите преводи между всички банки, опериращи в С., както и мрежите с Visa и MasterCard.

Икономическата обстановка в С. през 2026 г. показва признаци на стабилизиране и преход към възстановяване, но страната остава в дълбока хуманитарна и социална криза след края на режима на А. през м. декември 2024 г. След установяването на преходно правителство, най-значимият стимул за сирийската икономика става премахването на международните рестрикции. През 2025 г. С. щати и Европейският съюз отменят почти всички всеобхватни икономически санкции. Това слага край на продължителната икономическа изолация и дава възможност за чуждестранни капитали. Въпреки това, икономиката стартира от изключително ниска база - БВП на страната се свива с над 50% (според някои оценки до 84%) в периода 2010-2024 г. Докато през 2024 г. икономиката отчита спад от 1.5%, за 2025 г. се отчетен растеж от около 1%, а прогнозите за 2026 г. сочат възможност за по-силен растеж до 10%, воден от премахването на санкциите, подобряването на сигурността и завръщането на квалифицирани кадри.

През 2026 г. ситуацията със сигурността в Д. ал 3. се характеризира с активизиране на партизанската война от страна на ИД, племенни сблъсъци и хаос, породен от наводненията в региона. Преходът на контрола към новото сирийско правителство се сблъсква с предизвикателства, които застрашават сигурността на гражданите и инфраструктурата. Според данни на АСБЕО, провинцията концентрира 50% от всички политически и въоръжени инциденти, свързани с ИД в С. за първата половина на 2026 г. Д. ал 3. се превръща в едно от огнищата на масови демонстрации с искания за преходна справедливост.

Приетите по делото справки са изготвени в съответствие с „Методологията на Агенцията на Европейския съюз за убежището (бивше наименование Европейска служба за подкрепа в областта на убежището) за изготвяне на информация за страните на произход“.

Справките следва да се кредитират от настоящия състав. Съгласно чл.21, т.7 от Устройствения правилник на ДАБ, Дирекция „Международна дейност“ изготвя и актуализира аналитични доклади и справки за сигурните държави по произход, за кризисните райони и за бежанските потоци. Следователно посочените справки са изготвени от компетентен орган и в кръга на правомощията му. Справките представляват официални писмени свидетелстващи документи, удостоверяващи, че лицето, което е издало справките, при извършваната от него проверка е установило именно фактите, удостоверени в тях.

Съдът намира, че в посочените по – горе справки не се съдържа информация, която да опровергава изводите на административния орган, че жалбоподателят би бил изправен пред реален риск да стане обект на заплахата, релевантна за предоставяне на хуманитарен статут по чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ. От справката не се установява в С. да съществува безогледно (безразборно) насилие. Не се установява то да достига до толкова високо ниво и съответно да се изисква по – ниско ниво на отделни елементи, за да се констатира съществени основания, въз основа на които да се смята, че цивилно лице, върнато на територията на страната си на произход, ще бъде изложено на реална опасност от тежки

посегателства, изразяващи се в тежки заплахи срещу живота или личността му по смисъла на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, респ. чл. 15, б. „в“ от Директива 2011/95/ЕС.

Не се установяват разширенията, дадени в тълкувателно решение на Съда на Европейските общности (СЕО) от 17 февруари 2009 г. по дело С – 465 / 07 и тълкувателно решение на Съда на ЕС от 30 януари 2014 г. по дело С – 285 / 12 по тълкуването на чл. 15, б. „в“ от Директива 2011 / 95 / ЕС, които се преценяват във връзка с прилагането единствено на нормата на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ. Последната разпоредба гласи, че хуманитарен статут може да се предостави, ако съществуват тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт. Според мотивите на решението на Съда на Европейските общности (СЕО) от 17 февруари 2009 г. по дело С – 465 / 07, наличието на подобна заплаха по изключение може да се счита за установено, когато степента на характеризиращото въоръжения конфликт безогледно насилие в страната достигне до такова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилно лице поради самия факт на пребиваване, е изложено на реална опасност да претърпи тежки и лични заплахи. Обоснован е изводът на административния орган, че не съществува реален риск от тежки посегателства по смисъла на чл. 9, ал. 1 от ЗУБ, поради което искането за международна закрила и в тази част е неоснователно.

Съгласно чл. 9, ал. 5 от ЗУБ, хуманитарен статут може да не се предостави, когато в една част на държавата по произход не съществува реален риск чужденецът да понесе тежки посегателства, при което той може сигурно и законно да пътува и да получи достъп до тази част на държавата, както и може основателно да се очаква да се установи там.

Съгласно пълзящата скала, посочена в т. 39 на решението на Съда в Л., в колкото по – голяма степен молителят съумее да докаже, че е конкретно повлиян от фактори, които имат пряко отношение към личното му положение, толкова по – слаба ще трябва да е степента на безогледното насилие за него. В т. 39 от тълкувателно решение на Съда на Европейските общности (СЕО) от 17 февруари 2009 г. по дело С – 465/07 е прието следното: В това отношение следва да се уточни, че колкото по-способен е евентуално молителят да докаже, че е специфично засегнат поради присъщи на личното му положение елементи, толкова по-ниска ще бъде степента на безогледно насилие, която се изисква, за да може той да търси субсидиарната закрила. В конкретния случай жалбоподателят по никакъв начин не успява да докаже, че е конкретно поставен в ситуация на опасност. Липсва индивидуализация на заплаха срещу него.

Неотносими са данните за спорадични актове на насилие на общата обстановка в С. във връзка с приложението на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ и предоставяне на хуманитарен статут. Ситуацията в С., вкл. и тази към датата на приключване на устните състезания вече не може да се определи като такава, че да води до опасност от тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт.

От обсъдените данни, както и ноторно известните такива на съда за ситуацията в С. може да се направи извод за значително подобрение на общественно-политическата обстановка - отварят банки и магазини, движението по пътищата се възстановява и се наблюдава значително по-малък брой въоръжени сили, а националната коалиция на сирийските

опозиционни сили се е ангажирала да завърши прехвърлянето на властта към преходен управляващ орган с пълни изпълнителни правомощия, проправяйки пътя към свободна и демократична С..

Не са налице предпоставките за такъв статут и по чл. 9, ал. 6 от ЗУБ, доколкото жалбоподателят не заявява член на неговото семейство да има предоставена международна закрила в Република България. Личните, респ. икономическите мотиви на жалбоподателят да остане в България не могат да бъдат оценени като хуманитарни по смисъла на чл. 9, ал. 8 от ЗУБ, както правилно е приел административният орган.

Същевременно се установява, че жалбоподателят е престоял в Турция. Настоящият състав намира, че Турция следва да се третира като трета сигурна страна по смисъла на ЗУБ. Служебно известни са на съда фактите, които дават основание да се счита тя за такава. Така фактите по адм.д. № 11430/2024 г.; 9912/2024 г.; 9708/2024 г. на АССГ. Сирийските граждани, пристигащи в Турция имат възможност да се регистрират като бежанци, на цялата територия с изключение на няколко провинции. Като бежанец жалбоподателят би имал възможност да получи временна закрила от компетентните органи и под такава закрила не може да бъде връщан в страната по произход. Временната закрила включва право на престой до намиране на по-трайно решение, както и осигуряване на основни права и потребности. Друго важно нещо, което отбелязва съда е, че жалбоподателят има брат във Федерална република Германия, който има предоставен статут там.

Ето защо може да се направи извод за наличието на предпоставките на §1, т. 9 ЗУБ по отношение на Република Турция, а именно че жалбоподателят няма основания да се опасява за живота или свободата си поради раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или политическо мнение /б.“а“/; той е защитен от връщане до територията на държава, в която съществуват условия за преследване и застрашаване на правата му /б.“б“/; б.“в“: не е изложен на опасност от преследване или тежко посегателство, като изтезание, нечовешко или унизително отнасяне, или наказание; б.“г“: съществува възможност да поиска статут на бежанец и при предоставянето му да се ползва от международна закрила като бежанец; б.“д“ са налице достатъчно основания да се смята, че ще бъде допуснат до територията на тази държава.

Едновременно с това се установява, че по отношение на кандидата не са налице предпоставки за предоставяне на статут по чл.9, ал.6 от ЗУБ, доколкото той не е заявил член на семейството му да има предоставен статут на бежанец или хуманитарен статут в Република България.

В процесния случай, като е отказал да предостави на жалбоподателя статут на бежанец и хуманитарен статут, ответникът е постановил законосъобразен административен акт. Последното обуславя неоснователност на подадената жалба, която следва да бъде отхвърлена.

По така изложените съображения настоящият съдебен състав намира, че оспореното решение е издадено при правилно прилагане на материалния закон, като административният орган е изложил подробни мотиви относно липсата на материалноправните условия за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут на оспорвания, съобразно фактите и обстоятелствата от личната му история и въпроса относно сигурността в държавата по произход. Следователно не са налице

отменителни основания по чл.146 от АПК за незаконосъобразност на административния акт и жалбата следва да се отхвърли като неоснователна.

Волен от изложеното, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на А. А. Д. - гражданин на С., ЛНЧ: [ЕГН], срещу решение срещу решение № 633/26.3.2026 г. на Председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерски съвет.

Решението подлежи на касационно обжалване в 14-дневен срок от съобщението до страните, че е изготвено, пред Върховния административен съд.